

## Krok za krokom: postup pri zakladaní Miestneho centra

**Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (The Duke of Edinburgh's International Award - skrátene DofE)** je medzinárodne uznávaný vzdelávací program, ktorý umožňuje mladým ľuďom od 14 do 24 rokov rozvíjať svoje schopnosti a aktívne využívať voľný čas. Program vychádza z viery, že každý mladý človek má potenciál uspieť a príležitosti na dobré vzdelanie mu môžu pomôcť naplniť svoj potenciál.

### Ako program DofE funguje?

Program DofE sa k mladým ľuďom dostáva prostredníctvom Miestnych centier programu, ktorými sa môžu stať všetky organizácie s právnou subjektivitou pracujúce s mládežou. Mladí ľudia nájdu na týchto miestach vyškolených Vedúcich programu, ktorí im podajú potrebné informácie a poradia, ako sa do programu zapojiť a pomáhajú im so stanovovaním cieľov v troch základných oblastiach programu (Dobrovoľníctvo, Rozvoj talentu, Športová aktivita), ktorým sa v rámci programu budú venovať. Potom už je na každom účastníkovi, aby sa zvoleným aktivitám pravidelne venoval po dobu zodpovedajúcu úrovni, ktorú si vybral (od Bronzovej s požiadavkou minimálne 6 mesiacov zapojenia sa až po Zlatú úroveň s požiadavkou minimálne 18 mesiacov) a snažil sa dosiahnuť vytýčené ciele. Štvrtou, veľmi obľúbenou, súčasťou programu DofE je Dobrodružná expedícia, ktorú účastníci programu spoločne plánujú a realizujú s pomocou Školiteľa a Hodnotiteľa expedície.

### Ako sa zapojiť?

#### Krok 1: Prejavenie záujmu a podpora vedenia organizácie

Vo Vašej organizácii musí byť záujem zo strany vedenia a zamestnancov alebo dobrovoľníkov, ktorí budú program realizovať.

Program môže začať poskytovať tá organizácia, ktorá sa do programu prihlási, podpíše Zmluvu o spolupráci a získa licenciu na poskytovanie programu. Takáto organizácia sa následne stáva Miestnym centrom programu. Vedenie organizácie musí byť ochotné podporiť spustenie programu od prvého dňa a spolupodieľať sa aktívne na jeho vytváraní a realizácii.

Vaša organizácia musí byť pripravená podporiť program v troch kľúčových oblastiach:

##### 1. Zamestnanci a dobrovoľníci

Každé *Miestne centrum DofE* musí mať aspoň dvoch ľudí vyškolených ako Vedúcich programu a dvoch vyškolených Školiteľov a Hodnotiteľov expedícií. Môže ísť o rovnaké osoby. Zvyčajne je tiež potrebná pomoc ďalších pomocníkov a dobrovoľníkov.

##### 2. Náklady organizácie

Na Slovensku je získanie licencie pre poskytovanie programu DofE bezplatné pre neziskové organizácie a organizácie, ktoré nepoberajú poplatky za svojich študentov/účastníkov nad 1500€ ročne/na jedného človeka. Ziskové organizácie a firmy platia členský poplatok. **Výška poplatkov sa dá vypočítať v Kalkulačke členských poplatkov v Klube združenia.**

Dodatočný členský poplatok za účastníkov v programe DofE platí samotný účastník Koordinátorovi programu. Ten všetky vyzbierané poplatky odovzdá zodpovednej osobe v organizácii, ktorá ich na základe faktúry vystavenej Národnou kanceláriou uhradí na účet Národnej kancelárie. Dodatočný členský poplatok za účastníkov neodráža skutočnú výšku nákladov na program na jedného študenta, slúži ako symbolický motivačný poplatok a je nastavený nasledovne:

- Bronzová úroveň: 4 € na mesiac (po dobu 6 mesiacov),

## Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (DofE)

Oceňujeme mladých ľudí, ktorí sa neboja veľkých cieľov



- Strieborná úroveň: 3,5 € na mesiac (po dobu 12 mesiacov alebo 6 mesiacov ak účastník pokračuje z Bronzovej úrovne),
- Zlatá úroveň: 3 € na mesiac (po dobu 18 mesiacov alebo 12 mesiacov ak účastník pokračuje zo Striebornej úrovne).

Účastníci programu budú evidovaný v ORB (Online Record Book) – v Online účastníckej knižke, v ktorej budú zaznamenávať úspechy a napredovanie v jednotlivých oblastiach programu.

Reálny náklad pre školu je vo forme poplatku za školenie a prípadná odmena pre koordinátora a Vedúcich programu. Poplatky za tréningy sú pre všetky organizácie 25 € za vyškolenie Vedúceho programu (2 dni tréningu) a 25 € za Školiteľa a Hodnotiteľa expedícií (2 dni tréningu)

### 3. Podpora zamestnancov

Vedenie škôl a organizácií musí byť pripravené na to, že zamestnanci a dobrovoľníci, ktorí budú program realizovať si vyžadujú podporu a pomoc. V niektorých fázach pre nich program môže byť viac časovo náročný. Existuje niekoľko overených možností, ako zamestnancov a dobrovoľníkov podporovať:

- Umožniť prácu na programe evidovať ako krúžkovú činnosť
- Ak je to možné, finančne ohodnotiť prácu, ktorú zamestnanci vykonávajú na programe
- Umožňovať zamestnancom zapojeným do DofE využívať rozvojové a vzdelávacie príležitosti, ktoré im bude Národná kancelária ponúkať.
- Vyzdvihovať a vysvetľovať činnosť týchto pracovníkov v rámci pracovného kolektívu
- Dni strávené zamestnancom na expedícií so študentmi uznávať za pracovné cesty

## Krok 2: Identifikácia a nábor Vedúcich programu, Školiteľov expedícií a ďalších dobrovoľníkov

Každé Miestne centrum DofE musí mať aspoň dvoch vyškolených pracovníkov. Každý z nich musí absolvovať školenie Vedúcich programu a školenie Školiteľov expedícií. Možnosťou je aj vyškoliť dvoch ľudí ako Vedúcich programu a iných dvoch členov organizácie ako Školiteľov expedícií. Obe školenia trvajú dva dni. V organizáciách bývajú Vedúcimi programu zamestnanci či dobrovoľníci, ktorí majú záujem pracovať s mladými ľuďmi v neformálnom prostredí a pracovať na ich osobnostnom a profesionálnom rozvoji.

Poskytovanie programu na Miestnom centre vyžaduje zapojenie niekoľkých ľudí s rôznymi schopnosťami.

Roly v programe:

#### • **Koordinátor**

**Časová náročnosť: cca 2 hodiny týždenne (pri nábere účastníkov a ukončovaní ceny cca 3hod.)**

Dospelá osoba, ktorá je hlavnou kontaktnou osobou na Miestnom centre programu. Koordinátor je zodpovedný za fungovanie programu DofE v inštitúcii, podporu osôb pracujúcich s účastníkmi programu, vzdialený dohľad nad skupinami účastníkov, vedenie záznamov a nutnú dokumentáciu a za komunikáciu s Národnou kanceláriou DofE na Slovensku či Nadáciou. Koordinátor môže v prípade potreby vykonávať aj úlohy vedúceho programu / mentora / hodnotiteľa aktivity alebo školiteľa / hodnotiteľa expedícií.

#### • **Vedúci programu DofE**

**Časová náročnosť: cca 1 hodina týždenne (pri nábere účastníkov a pri ukončovaní ceny v závislosti od počtu zapojených mladých cca 2 hod.)**

Vedúci sú zväčša zamestnancami, prípadne dobrovoľníkmi v Miestnom centre, ktorí vedú skupinu 15 – 20 účastníkov (v závislosti od skúseností a cieľovej skupiny). Vedúci programu je zodpovedný za zapojenie mladých ľudí do

## Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (DofE)

Oceňujeme mladých ľudí, ktorí sa neboja veľkých cieľov



programu, inšpiruje, vedie a podporuje ich od začiatku do konca na ich ceste programom. Pokiaľ absolvoval aj expedičnú časť školení, môže pôsobiť na Miestnom centre ako Školiteľ či Hodnotiteľ expedícií. Môže byť zodpovedný aj za zapájanie ďalších dospelých do podpory fungovania programu v inštitúcii.

- **Školiteľ Dobrodružnej expedície**

**Časová náročnosť: cca 10 hodín tréningu a prípravy skupiny mladých na expedíciu počas celého roka + 2 x víkend – cvičná a kvalifikačná expedícia + cca 4-5 hodín príprava logistiky expedície a stretnutie s Hodnotiteľom)**

Vyšikolená, kvalifikovaná a skúsená dospelá osoba, ktorá je zodpovedná za bezpečnosť účastníkov programu pri príprave a realizácii Dobrodružnej expedície. To zahŕňa zodpovednosť za adekvátny výcvik expedičných tímov, dohľad nad prípravou i priebehom cvičných a kvalifikačných expedícií, ale aj posudzovanie spôsobilosti každého účastníka aj expedičného tímu ako celku podniknúť samostatne kvalifikačnú expedíciu. Školiteľ expedície svojím podpisom v účastníckej knižke potvrdzuje, že jej držiteľ je dostatočne pripravený na absolvovanie Kvalifikačnej expedície.

- **Hodnotiteľ Dobrodružnej expedície**

**Časová náročnosť: 2 x víkend + cca 4-5 hodín príprava logistiky expedície**

Zodpovedajúcim spôsobom kvalifikovaná a skúsená dospelá osoba, ktorá nestranne hodnotí činnosť účastníkov počas Dobrodružnej expedície. Hodnotiteľ expedície svojím podpisom v účastníckej knižke potvrdzuje, že jej držiteľ absolvoval Dobrodružnú expedíciu v súlade s medzinárodnými štandardmi.

- **Iný dobrovoľníci a podporovatelia programu** – všetky časti programu môžu profitovať z pridanej pomoci a z dobrovoľníkov či už pri administrovaní alebo ľudí, ktorí sú ochotní asistovať pri výcviku dobrodružných expedícií.

V organizáciách, ktoré majú veľa účastníkov sa môže stať, že spomínané role bude zastupovať niekoľko rôznych ľudí, zatiaľ čo v malých organizáciách zvládnu väčšinu práce dvaja či traja ľudia.

## Krok 3: Získanie Zmluvy o spolupráci a licencie pre Miestne centrum programu a vstup do Klubu združenia Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu

**Potrebné náležitosti pre získanie licencie sú napríklad:**

- Vaša organizácia je zaregistrovanou právnickou osobou a má dobrú reputáciu,
- Národná kancelária DofE na Slovensku verí, že povest' a štandardy Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburghu budú prostredníctvom vašej organizácie v bezpečných rukách,
- a že program logicky zapadá do činnosti Vašej organizácie.

**Licenčný proces pozostáva z nasledujúcich krokov:**

1. Vyplniť online [prihlášku Miestneho centra](#), ktorú nájdete aj na web stránke [www.dofe.sk](http://www.dofe.sk)
2. Národná kancelária programu DofE na Slovensku Vám pošle prihlasovací balík určený k licencovaniu Miestnych centier, ktorý obsahuje všetky dokumenty a informácie potrebné k získaniu Zmluvy o spolupráci a licencie, prebehne diskusia s vedením organizácie a vybranými Vedúcimi programu.
3. Národná kancelária DofE na Slovensku pripraví a zašle obratom Zmluvu o spolupráci a licenciu Miestneho centra a Prihlášku do Klubu združenia, ktoré umožňuje využívať Podporné služby pre Miestne centrum programu DofE a prostredníctvom ktorého sa uhrádzajú príslušné členské poplatky.
4. Štatutárny zástupca či riaditeľ Vašej organizácie podpíše licenčnú zmluvu Miestneho centra DofE, Prihlášku do Klubu združenia a pošle sken podpísaných dokumentov späť Národnej kancelárii DofE na Slovensku
5. Riaditeľ Národnej kancelárie programu DofE na Slovensku podpíše Zmluvu o spolupráci a licenciu Miestneho centra a spolu s potvrdenou Prihláškou do Klubu združenia pošle oskenovanú obratom späť. Organizácia sa stáva Miestnym centrom a je oprávnená program poskytovať od dňa uvedeného v Zmluve.

## Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (DofE)

Oceňujeme mladých ľudí, ktorí sa neboja veľkých cieľov



V tejto fáze je Vaša organizácia autorizovaná na propagáciu programu, získa prístup k dostupným zdrojom a nástrojom a môže disponovať značkou DofE či logom programu. Po vyškolení Vedúcich a Školiteľov a Hodnotiteľov expedícií môže začať program poskytovať pre prvých účastníkov

### Krok 4: Vedúci programu DofE sa zúčastnia školenia

Aby bolo možné presne a realisticky plánovať spustenie programu v organizácii je nevyhnutné, aby aspoň jedna dospelá osoba navštívila akreditované školenie Vedúcich programu DofE pred spustením programu na Miestnom centre. Školenia Vedúcich programu sa konajú pravidelne v priebehu celého roka. Dostupné termíny sú uvedené na [web stránke](http://www.dofe.sk) [www.dofe.sk](http://www.dofe.sk). Školenie naučí budúcich Vedúcich programu všetko, čo k jeho realizovaniu potrebujú a zároveň im dáva praktické zručnosti, ktoré majú pozitívny dopad na kvalitu práce pedagóga.

### Krok 5: Plán a príprava na spustenie programu DofE

#### Tipy na zamyslenie pri spustení programu

Pri príprave spustenia programu existuje niekoľko kľúčových oblastí, ktoré by sa mali detailne naplánovať

- **Propagačná stratégia** – Pripravte si plán ako zorganizovať propagačné či informačné stretnutia pre študentov a rodičov s cieľom zvýšiť záujem o program. V rámci propagácie vieme, ako Národná kancelária, pomôcť s realizáciou prednášok a workshopov pre mladých ľudí so záujmom zapojiť sa do programu DofE. Zároveň po školení od nás získate balíček letákov, propagačných materiálov a vlajku s logom programu.
- **Získanie potrebného materiálu** – Výbavu na expedície si štandardne zabezpečujú účastníci sami. Miestne centrum sa však môže rozhodnúť zaobstarať si stany, spacie vaky, kompas, batohy, vybavenie na varenie či iné vybavenie, ktoré budú k dispozícii pre účastníkov programu. Zabezpečenie týchto materiálov si vyžaduje čas a je potrebné urobiť ho v dostatočnom predstihu pred prvou Dobrodružnou expedíciou
- **Plánovanie programu** - Školenie Dobrodružnej expedície, ako aj získavanie praxe a kvalifikačná expedícia musia byť pripravované a naplánované v dostatočnom predstihu tak, aby neboli v rozpore s inými udalosťami ako sú napríklad rôzne školské podujatia, či prijímacie a maturitné skúšky.
- **Tréning Dobrodružných expedícií** - Pred tým ako si účastníci začnú plniť oblasť Dobrodružná expedícia, je nevyhnutné, aby osoby zodpovedné za poskytovanie tejto časti absolvovali školenie. Aktuálny zoznam nájdete [na našom webe](http://www.dofe.sk) ([www.dofe.sk](http://www.dofe.sk)).

### Krok 6: Nábör prvých účastníkov

Akonáhle je všetko pripravené, môžete zapojiť prvých účastníkov. Dôležité je, aby sa v prvých týždňoch po zapísaní účastníkov do programu zabezpečil kvalitný štart. Ide o rušné obdobie pre Vedúcich programu, pretože potrebujú tráviť čas s každým účastníkom, diskutovať o ich cieľoch, záujmoch a možnostiach, schvaľovať vhodných mentorov jednotlivých oblastí a potom motivovať účastníkov, aby začali pracovať na aktivitách.

### Záver

Od spustenia až po úspešné prevádzkovanie programu DofE vedie náročná cesta. Máte však priamy kontakt na Národnú kanceláriu DofE na Slovensku a jej manažérov. K dispozícii sú tlačené a on-line zdroje, ktoré môžete využívať. Príručka pre vedúcich programu a Podporná príručka pre Vedúcich programu sú vynikajúce nástroje, ktoré pomôžu pri plánovaní a poskytovaní programu.

Dúfame, že Vám tento sprievodca "Krok za krokom: postup pri zakladaní Miestneho centra" zodpovedal na Vaše otázky a prajeme Vám veľa šťastia, pri rozhodnutí vydať sa na toto dobrodružstvo a ponúkať The Duke of Edinburgh's International Award vo Vašej organizácii.